

SENTÈNCIA

En nom del Poble Andorrà.-

A la vila d'Andorra la Vella, a 14 de febrer de 2008

Reunida la Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, sota la presidència del M I. Sr. Jean Louis VUILLEMIN, i els magistrats M.I. Sr. Joan Manel ABRIL CAMPOY i M.I. Sra. Eulàlia AMAT LLARI, ha adoptat la resolució següent:

ANTECEDENTS DE FET

I.- La representació processal del Sr. A.N.T. va interposar, en data 6-7-2006, demanda envers els Srs. F.P.A., B.R.A., F.B.R., S.E.C. SA, T.S. SL i C. SA, segons la qual sol·licitava que es condemnés al defenents a l'abonament de la quantitat de 22.331 euros, amb més els interessos legals des de la data de presentació de la demanda, i amb imposició de les costes processals.

II.- Per Aute, de data 23-11-2006, es va resoldre l'incident plantejat pel defenent Sr. F.P.A. i es va acordar el que segueix: "DECIDEIX Desestimar l'excepció dilatòria de manca de defecte formal en la formulació de la demanda interposada pel Sr. F.P.A. en el marc dels autes civils 307-4/2006. Reservar les eventuals costes judicials derivades d'aquest incident a la resolució del fons del litigi".

III.- La representació processal dels Srs. B.R.A., F.B.R., S.E.C. SA, T.S. SL i C. SA van presentar, en data 1-2-2007, escrit de contesta pel qual articulaven excepcions de prescripció de l'acció i de manca de litisconsorci passiu necessari i, subsidiàriament que es

TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA
Sala Civil

desestimi la demanda, amb imposició a la part agent de les costes processals.

La representació processal del Sr. F.P.A. va contestar a la demanda, per escrit de data 1-2-2007, en el qual esgrimia l'excepció de prescripció i, subsidiàriament, i respecte al fons, assenyalava que es trobava en situació d'indefensió.

IV.- L'Hble. Tribunal de Batlles va dictar sentència, de data 28-6-2007, en la qual acordava el que segueix: "DECIDEIX Estimar parcialment la demanda formulada en data 6 de juliol del 2006 per la representació processal del Sr. A.N.T. contra els Srs. F.P.A., B.R.A., F.B.R. i les societats "S.E.C. SA", "T.S. SL" i "C. SA"; desestimar totes les excepcions plantejades pels demandats; absoldre "T.S. SL" i la seva asseguradora de les pretensions de l'agent, condemnant al Sr. NAVAS a satisfer les costes processals d'aquella part, inclosos honoraris d'advocat i de procurador; condemnar els Srs. F.P.A., B.R.A. (solidàriament amb ell "C. SA") i F.B.R. més la societat "S.E.C. SA" al pagament de 12.860,76 €, més els interessos legals des de la data de fermesa d'aquesta resolució i sense efectuar especial condemna en costes".

V.- Contra l'esmentada sentència han interposat recurs la representació processal del Sr. F.P.A. i la dels Srs. B.R.A., F.B.R. i les societats "S.E.C. SA", i "C. SA". Així, en data 6-11-2007, les referides representacions processals han presentar llurs escrit de conclusions, segons els quals i pels arguments continguts en els mateixos demanen que es procedeixi a la revocació de la sentència dictada. Consta també a les actuacions que, en data 26-11-2007, la representació processal dels Srs. B.R.A., F.B.R. i les societats "S.E.C. SA", i "C. SA" va presentar escrit de contesta a les conclusions i que, en data 27-11-2007, la representació processal del Sr. F.P.A. va formular llur escrit de contesta a les conclusions. En la mateixa data, la representació processal de la part agent va articular escrit de contesta a les conclusions dels escrits de recurs dels defenents.

Ha actuat com a magistrat ponent el M.I. Sr. Joan Manel ABRIL CAMPOY.

FONAMENTS DE DRET

I.- La representació processal del Sr. F.P.A. fonamenta el seu recurs en els següents motius. Considera, essencialment, que la denegació de l'excepció de prescripció no resulta adequada. Així, entén que el Sr. F.P.A. va quedar fora del processament i que, per tant, el procés penal no es va seguir contra ell i no va tenir accés al sumari. Conseqüentment, com que l'actor no va portar a terme totes les actuacions necessàries per a l'exercici de les seves pretensions, s'ha d'acollir l'excepció de prescripció.

Si s'analitzen les actuacions, de les mateixes s'extreu que la querella criminal pels danys causats a la màquina de la seva propietat sí es va adreçar contra el Sr. F.P.A. i que, com assevera la part recorreguda, per escrit de 5-5-1999, es va adherir a la proposta de processament del Sr. F.P.A.. D'aquestes consideracions, es deriva la voluntat de l'agent de mantenir viu el seu dret de crèdit envers els responsables dels danys i que no es produeixi el que s'ha anomenat el silenci de la relació jurídica. En aquest ordre d'idees, iniciat el procés penal i adreçat contra el Sr. F.P.A., entre altres, la voluntat de l'ara actor i recorregut d'exigència de reparació dels danys era clara, de forma que no és fins a la notificació de la resolució penal, per la qual es declara la inexistència de responsabilitat penal, que s'obre la via civil i s'inicia el còmput per a l'exercici de l'acció civil. I és d'acord amb aquestes dades que essent l'arxiu de la causa penal de data 28 de març de 2006, i la citació a judici civil el dia 1 de juny de 2006, que no ha transcorregut el termini d'un any de prescripció i, s'escau el refús de la referida excepció i la confirmació de la resolució d'instància envers el Sr. F.P.A.

II.- La representació processal dels Srs. B.R.A., F.B.R., S.E.C. SA i C. SA fonamenta el seu recurs en els següents greuges o motius. En primer terme, impugna la desestimació de l'excepció de prescripció. Argumenta que la querella no es va adreçar contra el Sr. F.B.R., ni contra el Sr. B.R.A. ni envers la mercantil T.S. SL

TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA
Sala Civil

Aquest argument no pot prosperar en relació al Sr. B.R.A. ni a la mercantil T.S. SL, tota vegada que l'accident va tenir lloc en data 12-11-1996 i, abans de la prescripció de la contravenció penal, es va dictar Aute de processament, de data 28-9-1998, envers el Sr. B.R.A. i de la mercantil referida, aquesta en qualitat de responsable civil subsidiària. Per tant, respecte d'aquestes dues persones, esdevenia clara la voluntat de exercitar l'acció per part de l'agent i, aleshores, no procedeix donar lloc a l'excepció de prescripció, atès que finalitzada la via penal, s'exercita abans que s'escolli l'any que preveu la llei Aquilia, l'acció per a exigir el danys derivat d'una responsabilitat extracontractual.

En canvi, l'anterior argument sí ha de prosperar en relació al Sr. F.B.R.. En efecte, no resulta provat que la querella s'adrecés contra ell ni que l'Aute de processament de 28-9-1998 l'afectés. En aquest ordre d'idees, no exercida la pretensió de l'agent respecte del Sr. F.B.R. en la via penal, esdevé clar que quan es produeix la finalització del procés penal, ja havia transcorregut amb escreix el termini de l'any respecte del mateix.

III.- Efectuades les anteriors consideracions, resta per analitzar l'excepció de manca de litisconsorci passiu necessari, de nou introduïda per la part recurrent. Al respecte, s'ha de confirmar la desestimació de la mateixa i en atenció als arguments següents. En primer terme, s'exercita, en via civil, una acció de responsabilitat extracontractual, segons la qual, a manca de perfecta i clara individualització de les conductes damnoses, la responsabilitat dels causants dels danys és solidària, responen tots i pel total del dany generat. I, en segon terme, i en consonància amb el que s'acaba d'asseverar, atesa la responsabilitat solidària, correspon al creditor l'elecció dels demandats per la seva pretensió reparatòria, de manera que l'atribució d'aquest ius variandi impedeix considerar que si decideix no portar a terme al procés a algun dels hipotètics responsables, pugui considerar-se mal constituïda la litis.

Per tant, s'escau refusar l'excepció de manca de litisconsorci passiu necessari i confirmar en aquest extrem la sentència d'instància.

TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA
Sala Civil

IV.- Resta ara, solament, per analitzar si es manté per la Sala la condemna, i en quins termes, del Sr. B.R.A. i la mercantil S.E.C. SA, així com C. SA, asseguradora del Sr. B.R.A.. Entén la part recurrent que el Tribunal entén que la principal causa de l'esllavissada és la manca d'assegurament del talús. En canvi, afirma que s'han de tenir presents les fortes pluges del 12-11-1996 i les ingerències del Sr. F.P.A.. I, a continuació, examina i combat les causes d'impugnació de l'atribució de responsabilitat a cadascun dels condemnats a reparar. Des d'aquesta òptica d'idees, en relació al Sr. B.R.A. s'afirma que aquest va desenvolupar el projecte del Sr. G., va seguir les indicacions de la propietat i va efectuar els avisos oportuns. I, pel que fa a la mercantil S.E.C. SA manifesta que la Sra. M. va assumir la direcció d'obra el dia 1-10-1996 i el talús ja estava fet i que no es va efectuar cap treball complementari ni de voladura.

Quant a les causes que van portar a terme l'esllavissada del talús, esdevé clar i palmari amb l'examen de les fotografies que es troben al procés penal per determinar el rellevant grau d'inclinació (80 graus) que presentava el talús. Conseqüentment, per molt que s'intenti imputar la causa del sinistre a les fortes pluges que van tenir lloc o a les ingerències del Sr. F.P.A., el cert és que existeix a les actuacions un informe geotècnic de T., de data 25-4-1996, que sol·licita l'adopció de mecanismes per evitar els despreniments i la pròpia Sra. M. admet en el procés penal que la causa de l'esllavissada, arrán de les pluges va ser la inclinació del mateix. Si a aquestes consideracions, s'afegeix que de la lectura dels informes tècnics d'E. SA i de P. SA s'ha d'assolir la conclusió que fou el pendent rellevant del talús i la seva manca d'estabilització els que van originar, com a causa determinant, el danys patit per l'agent. S'escau, per tant, refusar la tesi de la recurrent que vol fonamentar en les fortes pluges i en les ingerències del propietari els desencadenants de l'esllavissada.

Pel que fa a la condemna del Sr. B.R.A. i de S.E.C. SA, la recurrent es limita a reproduir de nou les al·legacions ja contingudes en el seu escrit rector i de conclusions, sense impugnar l'argumentació emprada per la

TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA
Sala Civil

sentència per a resoldre les seves pretensions. Així, la sentència d'instància entén que el Sr. B.R.A. esdevé responsable perquè, una volta conegut el risc de desestabilització, no va portar a terme com a tècnic director de les obres cap actuació per a evitar que el potencial risc es convertís en real, com després va succeir. I d'aquests extrems, s'ha de concloure amb la sentència d'instància per la seva responsabilitat.

Quant a la mercantil condemnada, la sentència entén que fou qui va dirigir les obres en darrer terme i que consta provat, atès que ho va reconèixer la mateixa, que tenia coneixement del document de T. que recomanava l'adopció de mesures per a l'estabilització del talús. En aquest ordre d'idees, també aquesta Sala ha de concloure amb l'existència d'un clar criteri d'imputació de la responsabilitat i ha de confirmar la condemna establerta.

V.- L'èxit parcial del recurs interposat per la representació processal de B.R.A., F.B.R., S.E.C. SA i C. SA justifica la no imposició de les costes processals d'aquesta alçada, mentre que la desestimació del recurs formulat per la representació processal del Sr. F.P.A. fonamenta que se li hagin d'atribuir les costes derivades de la desestimació del mateix a qui el va formular.

Quant a les costes de primera instància, l'absolució del Sr. F.B.R. significa que sigui la part agent qui hagi d'assumir les costes processals de la desestimació de la demanda envers aquest demandat, mantenint el pronunciament de primera instància respecte de les costes processals quant als altres defenents.

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas,

La Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECIDEIX

DESESTIMAR el recurs interposat per la representació processal del Sr. F.P.A. i ESTIMAR EN PART el recurs formulat per la representació processal de B.R.A.,

TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA
Sala Civil

F.B.R., S.E.C. SA i C. SA contra la sentència, de data 28-6-2007, dictada per l'Hble. Tribunal de Batlles, revocant la seva part decisòria únicament en el sentit d'absoldre de les pretensions de la part agent al Sr. Xavier F.B.R., i mantenint la resta dels demás pronunciaments. Quant a les costes processals de primera instància i d'aquesta alçada, s'ha d'estar a allò previst en el darrer fonament de dret d'aquesta resolució.

Així per aquesta nostra resolució, de la qual en serà tramés testimoni a l'Hble. President de la Batllia, per al seu coneixement i als efectes escaients, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-